

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סדר קדשים | מסכת חולין דף ס"ח-ע"ד
שבת פר' תרומה | כ"ח בשבט- ד' באדר א' (9-3 לפברואר)

דף ס"ח: קורבנות שיצאו מחוץ למקום

קורבנות שיצאו מחוץ למקום שבו מותר לאכול אותם, שוב אי אפשר לאכול אותם לעולם, אפילו אם החזירו אותם. למשל, בשר קורבן חטאת שיצא מחומת העזרה של בית המקדש, אסור לאוכלו לעולם, אפילו אם החזירוהו לחומת העזרה.

דף ס"ט: הרגל הקדושה

מה הדין אם בתקופת בית המקדש הצביע אדם על אחד השורים שלו ואמר: "הרגל של השור הזה מוקדשת לקרבן עולה?"

ישנה מחלוקת תנאים. רבי מאיר ורבי יהודה אומרים: הרגל קדושה בקדושת קורבן, ויתר השור אינו קדוש. להקריב אותו אי אפשר, כי לא כולו קדוש, עד שיקדיש את כל השור. להשתמש בו לחולין אי אפשר, כי הרגל קדושה. רבי יוסי ורבי שמעון חולקים וסוברים, שכולו נהיה קרבן עולה.

דף ע': עור של בהמה

ספר התורה נכתב על קלף שהוא עור מעובד של בהמה.

במקרה שהקלף הוא מבהמה, ובהמה מתה הרי היא טמאה בטומאת נבלה. האם מי שנוגע בטמא התורה נטמא בטומאת נבלה?

התשובה היא שאכן, כל בעל חיים שמת,

נבלתו מטמאת, אבל בעל חיים פשר שנשחט אינו מטמא. גם בנבלות ישנם חלקים שאינם טמאים בטומאת נבלה, אחרי שמפרידים אותם מבעל החיים: למשל, הקרניים, וגם העור של בעל החיים, ברגע שהפרידו אותו מבעל החיים, הוא כבר אינו טמא בטומאת נבלה.

מזן התלמוד

סדר קדשים
מסכת חולין, דף ע"א

"חיה בכלל בהמה מנלן? דכתיב: זאת הבהמה אשר תאכלו, שור שה כשבים וגו' איל וצבי ויחמור וגו', הא כיצד, חיה בכלל בהמה"

דכי - טהור
מסאבא - טמא

הסבר: התלמוד מביא פסוק שפותח במילים "זאת הבהמה אשר תאכלו" ומונה אחר כך גם חיות כמו אייל, צבי ויחמור, ומוכיחה מכך שהמושג "בהמה" כולל גם חיות.

מין ההסטוריה

משכנות שאננים

במשך שנים רבות, עד אמצע המאה ה-19, ירושלים הייתה בעצם העיר שבתוך חומות העיר העתיקה. עקב הצפיפות הגדולה וצורכי ביטחון ופרנסה, היה צורך בהגדלת העיר והרחבתה. בשנים 1855-1860, ביוזמת השר משה מונטיפיורי, שלרשותו גם עמדה קרן של 50,000 דולר כספי עיזבון של נדבן יהודי אמריקני בשם יהודה טורא, נרכשו 180,000 מטר מרובע מעל בריכת הסולטאן ומול הר ציון, וזו בעצם הייתה השכונה היהודית הראשונה מחוץ לחומות ירושלים העתיקה.

בשכונה החדשה הוקם מבנה ארוך שהיו בו 16 דירות, וכן הוקמו 2 בתי כנסת ומקווה, וכן טחנת קמח.

שמה של השכונה "משכנות שאננים" לקוח מהפסוק בספר ישעיהו ל"ב: "וְיֵשֶׁב עַמִּי בְּנוֹה שְׁלוֹם וּבְמִשְׁכָּנוֹת מְבֹטָחִים וּבְמִנוּחַת שְׁאֲנוֹת".

שער משכנות שאננים, Wikipedia, תמר הירדני

מתפללים

לפניכם אירוע שעורר דיון משפחתי סוער:

משפחת כהן הגיעה לביקור בגן חיות. בכניסה היה כתוב שכל ילד מגיל שלוש חייב בכרטיס. הילד הקטן של משפחת כהן היה בן שלוש ושבעיים, והוא ישן בעגלה. האבא החליט שאין צורך לקנות לו כרטיס כי הוא ישן ולא נהנה מגן החיות, וגם הוא רק קצת מעל גיל שלוש. בין בני המשפחה התנהל ויכוח בעניין.

מצד שני:

חלק מבני המשפחה טענו שאין צורך לקנות לו כרטיס ולא צריך להיות "מרובעים", מכיוון שממילא הוא ישן ולא נהנה מגן החיות, וגם כך הוא עבר את גיל שלוש רק בכמה ימים.

מצד אחד:

חלק מבני המשפחה טענו שהאבא היה חייב לקנות כרטיס, אפילו אם האבא הקטן הוא בן שלוש ויום אחד, ואפילו אם הוא ישן. אם אלו התקנות של גן החיות צריך להקפיד עליהם.

...אנה?
עֲתִכֶּם?

דבר תורה

"וַעֲשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים... וְצִפִּיתְ אֹתוֹ זָהָב טָהוֹר מִבֵּית וּמִחוּץ תְּצַפְּנוּ".

ארון הברית היה עשוי מעץ שצופה מבפנים ומבחוץ בזהב טהור. המסתכל על הארון כלל לא היה רואה את העץ ממנו הוא היה עשוי, ואם כן יש לשאול: מדוע בכלל נדרש לעשות את הארון בתוך מעץ שכלל איננו נראה?

על כך יש להשיב ולומר שהזהב אמנם הוא יפה ויקר אבל בסופו של דבר הוא מתכת דוממת, בעוד העץ מסמל טבע, חיים, גדילה ופירות.

התורה שלנו שניתנה בארון היא מצד אחד קבועה ועומדת לעולמי עד אבל בתוך תוכה ישנו יסוד עמוק שחי, גדל ומוציא פירות תמיד.

רעיון נוסף שקשור למרשה הוא שפרשת תרומה באה אחרי פרשת משפטים, כדי ללמדנו שגם כשמביאים תרומה כספית לדבר מצווה, יש להקפיד להביא אותה רק ממזמן שהושג לפי הדין והמשפט. מי שמשיג את כספו באמצעים לא כשרים, לא יוכל לכפר על חטאיו בכך שיתרום חלק ממנו לצדקה או לקיום מצוות.

מי אני?

- א. נולד באיטליה בשנת תקמ"ה-1784 ונפטר בגיל מאה באנגליה בשנת תרמ"ה-1885.
- ב. היה בנקאי, איש עסקים, נדבן ושתדלן. כינויו היה "השר", וזכה לתואר אבירות ממלכת אנגליה.
- ג. ביקר בארץ ישראל שבע פעמים ותרם רבות במיוחד לארבעת ערי הקודש: ירושלים, טבריה, צפת, חברון.
- ד. חמש שכונות נקראות על שמו בירושלים, ועוד שכונות רחובות במקומות רבים בארץ.

השאלה היא: מי אני?

4260	3930	3880	3828	3728	3408	3340	2934	2883	2448	2448	2238	1948	0	
התלמוד חתימת 495	רבי הנשיא יהודה 3930	רבי עקיבא 3880	חורבן ביהמ"ק ה-2 3828	הלל הזקן 3728	הקמת ביהמ"ק ה-2 -352	חורבן ביהמ"ק ה-1 -422	חנכת ביהמ"ק ה-1 2934	שלמה המלך 2883	דוד המלך 2448	בצלאל מתן תורה 2448	אפרים ומנשה 1311- מצרים	בניי במצרים -1521	אברהם אבינו -1812	בריאת העולם -3760

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

סוד: 5
 המסמך המסומן כזה ומסמך אחר מסומן כזה
 נחשב כזה אף ואולם מסומן כזה נחשב כזה
 יסודית מסומן כזה מסומן כזה מסומן כזה
 מסומן כזה מסומן כזה מסומן כזה מסומן כזה
 מסומן כזה מסומן כזה מסומן כזה מסומן כזה
 מסומן כזה מסומן כזה מסומן כזה מסומן כזה

- התבוננו היטב בציור וענו על השאלות הבאות:
- 1 מיהו האיש היושב בכרכרה ומה הוא עושה?
 - 2 מהו הבניין עם הקשתות מאחוריו?
 - 3 מה היה תפקידה של טחנת הקמח שבציור?
 - 4 מה המכנה המשותף לשמות המופיעים על השלט?
 - 5 מה משמעות המילים על הקיר: תרמיה-תקמיה?

מי אנחנו? | 🧑

- א. גובהי 18 מטרים, יש לי ארבע כנפיים עשויות עץ, ואני ניצבת בכניסה לשכונת משכנות שאננים בירושלים.
- ב. הייתי המבנה הראשון שנבנה בשכונה ביוזמת משה מונטיפיורי בשנת 1858.
- ג. מטרת בנייתי הייתה לתת פרנסה לתושבי השכונה, ולספק לענפי ירושלים קמח במחיר זול.

מסומן כזה מסומן כזה

5778	5777	5708	5707	5699	5657	5323	5260	5258	4900	4800	4650	4260
ה'תשע"ח	ה'תשכ"ט	ה'תשכ"ז	ה'תש"ז	ה'תרצ"ט	ה'תר"ץ	ה'רמ"ח	ה'תש"ס	ה'תש"ח	ה'תש"ל	ה'תשמ"א	ה'תשמ"ב	ה'תשמ"ג
70 שנה למדינה	הרב אריה לויין	ששת הימים	מלחמת העצמאות	שואה	הרצל	רבי יוסף קארו	העת החדשה	גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	רבי סעדיה גאון	ימי הביניים תקופת הראשונים

דף ע"א: מה ההבדל בין חיה לבהמה?

בדרך כלל אנו קוראים "בהמה" לבעלי החיים שגדלים אצל האדם, כמו פרות, עזים וכבשים, ואילו "חיה" אנו קוראים לבעלי חיים שגדלים בטבע, כמו אילים וצבאים. אולם בדרך זה מראים חכמים שבמשך התורה, המושג "בהמה" כולל גם חיות, והמושג "חיה" כולל גם בהמות. זאת לומדים מלשון הפסוקים: בספר דברים נאמר: "זאת הבהמה אשר תאכלו שור שה כשבים ושה עזים.... איל וצבי ויחמור". מכך רואים שגם חיות הבר, כמו האיל, הצבי והיחמור, נקראות בהמות.

ואילו בספר ויקרא נאמר: "זאת החיה אשר תאכלו, מכל הבהמה אשר על הארץ כל מפרסת פרסה". מכך רואים שגם הבהמות נקראות חיות.

דף ע"ב: טומאה וטהרה

בעל חיים שמת - גופתו טמאה בטומאת נבלה. אדם שנגוע בבעל החיים נטמא והוא בדרגת "ראשון לטומאה". אבל בהמה טהורה שנשחטה, אינה מטמאה בטומאת נבלה. בזמן בית המקדש, כשיכלו לנהוג בדיני טומאה וטהרה, האם היו צריכים להיזהר שלא לנגוע בבהמה שנשחטה כדין ואחר כך התברר שהיא טרפה, כי היא מטמאה בטומאת נבלה? התשובה היא לא, מכיון שבהמה טהורה שנשחטה אינה מטמאה בטומאת נבלה, אפילו אם מתברר שהיא אינה כשרה לאכילה. השחיטה עצמה מוציאה אותה מטומאת נבלה.

דף ע"ג: "כל העומד להחתך - פחתוך דמי"

אדם ראה את חברו לוקח כלי שיש לו ידית ארוכה מאוד וטובל אותו במים, אבל חלק מהידית נשאר מחוץ למים. לכאורה אם האיש לא הטביל את הקצה העליון של הכלי, הכלי אינו טהור. אולם אותו אדם הסביר שהוא מתכנן לחתוך את הקצה העליון של הכלי וההלכה קובעת שאת החלק שמתכננים לחתוך, לא צריך לטבול. הלכה זו מכונה: "כל העומד להחתך - פחתוך דמי". כלומר: כל מה שעומדים לחתוך אותו נחשב כאילו הוא חתוך כבר עכשיו ואינו מחויב לכלי.

דף ע"ד: אבר מן החי

אסור לאכול "אבר מן החי" - אבר שנתלש מבהמה בעודה בחיים. לכן, אם נקטע אבר מבהמה בעודה בחייה - אסור לאכול אותו, גם אחרי ששחטו את הבהמה, כי הוא נקטע מגופה בעודה בחיים. אבל אם אבר נקטע מן הבהמה באופן חלקי, והבשר אינו מתיבש אלא ממשיך לחיות מפני שהוא מחובר לבהמה, האבר הזה נחשב חלק מן הבהמה, ואחרי שחיטתה אפשר לאכול אותו. אף על פי כן חז"ל תיקנו שלא לאכול אותו, כדי להתרחק מאיסור "אבר מן החי", כי האבר הזה דומה לאבר שנקטע מן הבהמה בעודה בחיים.

מה הקשר?

מה המשותף לשמות הבאים:

- א. מזכרת משה.
- ב. זיכרון משה.
- ג. אוהל משה.
- ד. ימין משה.
- ה. קרית משה.

סמנו רק את התשובות הנכונות:

- כולן קרויות של שמו של הרמטכ"ל משה דיין.
- כולן קרויות על שמו של השר משה מונטיפיורי.
- אלו שכונות שנמצאות בתל אביב, בעכו ובחיפה.
- כל השכונות הללו נמצאות בירושלים.

מחברת: ד"ר חגית גורן

יש לי מושג | מעשר כספים

יש מצווה מהתורה להפריש תרומות ומעשרות מהתבואה, הפירות והירקות ולתת אותם לכהן, ללוי ולעניים. בנוסף לכך נוהגים רבים להפריש "מעשר כספים", ולתת עשירית מההכנסות הכספיות שלהם למטרות חסד וצדקה.

שאלות השבוע

- א. מדוע מי שנגוע בספר התורה אינו נטמא בטומאת נבלה?
- ב. מהו איסור אבר מן החי?
- ג. מה פירוש הביטוי: "כל העומד להחתך - פחתוך דמי"?

בין הפתרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בטאבלט איכותי או בסט ספרים של התלמוד הישראלי (לפי בחירתכם). את התשובות יש לשלוח במייל עד יום רביעי בשעות הצהריים למייל: talmudhagrala@medison.co.il ולציין את מס' העלון עליו אתם עונים. הודעות ישלחו לזוכים במייל ושמותיהם יפורסמו בדרך הפייסבוק של התלמוד הישראלי. *כפיקוח רואה חשבון

תלמוד ישראלי

בחסות חברת MEDISON
Talmudisraeli@Medison.co.il
טל. 03-9250250; פקס. 03-9265608

מייסד ועורך: מאיר יעקבסון
מנהל חינוכי ועורך: אבי רט
יו"ר חבר הנאמנים: ר"ח חיים פרייליכמן